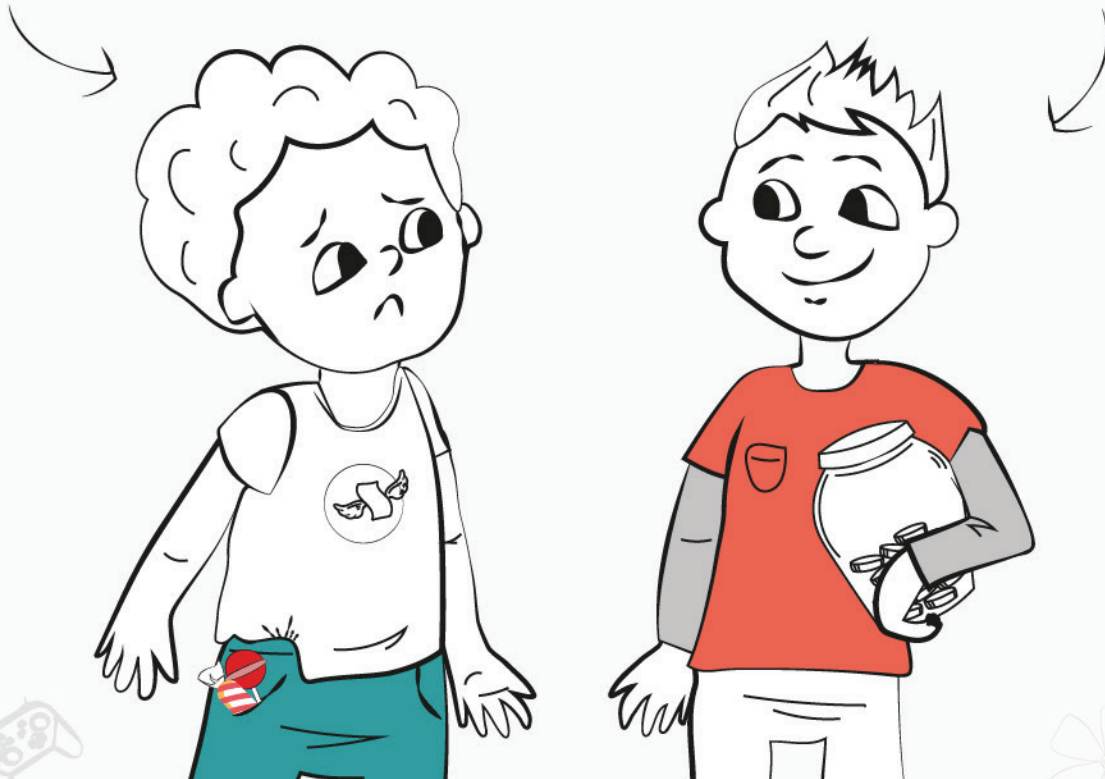

מַר חֶסֶן וּמַר בְּזָבֵן

סדרת ספרוני חינוך פיננסי לילדים - בנק ישראל

פיננסיות מושכלות - כך הם יהפכו בחייהם הבוגרים לצרכנים נבונים יותר, שיודעים לקבל החלטות פיננסיות אחראיות ולדאוג לרווחתם הכלכלית.

הסדרה "כסף קטן" בהוצאת בנק ישראל נועדה ללמד את הילדים מושגים ועקרונות ראשוניים הקשורים להתנהלות נבונה עם כסף. הסדרה כוללת מספר ספרונים, המותאמים לגילאים הצעירים חמש עד עשר שכל אחד מהם עוסק בנושא אחר מתחום החינוך הפיננסי: עידוד לחיסכון, התנהלות צרכנית נבונה, שימוש באמצעי תשלום ותולדות המטבע.

כהורים ומחנכים אנו רוצים ללמד את ילדינו את כל מה שהם צריכים לדעת כדי להפוך לבוגרים עצמאיים ומצליחים שיידעו לקחת אחריות על עתידם הכלכלי.

התנהלות נכונה עם כסף היא אחת ממיומנויות החיים החשובות בחיי היומיום של העולם המודרני ההופך ליותר ויותר מורכב, ובכל זאת אנו לא תמיד נוטים ללמד את ילדינו נושאים כלכליים.

הרגלים קל יותר לסגל מגיל צעיר, ולכן ככל שנקדים ללמד את הילדים מהו כסף, איך מתנהלים איתו, וכיצד מקבלים החלטות

רגע של חינוך פיננסי

בסוף כל אחד מהספרונים תמצאו נקודות לשיח עם הילדים על הסיפור ועל התובנות העולות ממנו.

מַר חֶסֶכַן מְגֵשִׁים חֵלוֹם

מר חסכן ומר בזבזן

תודתנו לכל מי שסייע וייעץ בהכנת הספרונים, ובמיוחד:
ליחידה האחראית על חינוך פיננסי במחלקה לתקשורת, הסברה וקשרי קהילה בבנק ישראל
על ייזום הפרויקט והתכנים.
לד"ר הדסה קפלן על כתיבת הסיפורים המחורזים.
לשלי שטייר כהן מחברת "דיאלוג - ייעוץ ארגוני, מחקר והדרכה בע"מ" על האיורים והעיטוב.
לרוזי ארביב, מייסדת החברה "פלנטי לחינוך פיננסי", על הליווי הפדגוגי בכתיבת הספרונים
ועל כתיבת הדיון ומערכי השיעורים הנלווים אל הסיפורים.
לרותי זקוביץ על העריכה.
למנאל סעאבנה על תרגום הסדרה לשפה הערבית.

חפשו בכל צמד עמודים
את **המטבע האדום...**

כל הזכויות שמורות © לבנק ישראל 2023
אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע,
לשדר או לקלוט בכל דרך אחרת כל חלק שהוא מהחומר המופיע
בספרונים ללא רשות מפורשת מראש ובכתב של בנק ישראל

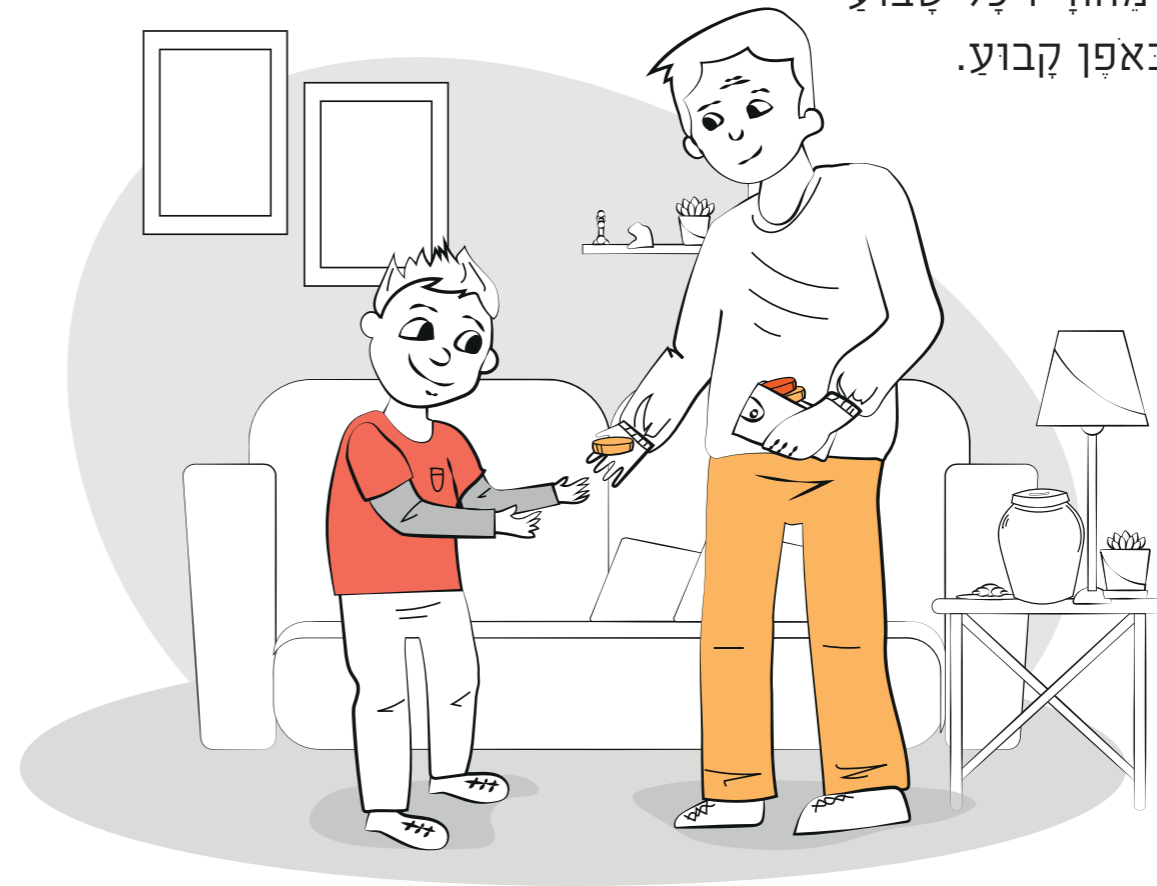

אָבא אומר, וְחִיּוֹר עַל פְּנֵיו:

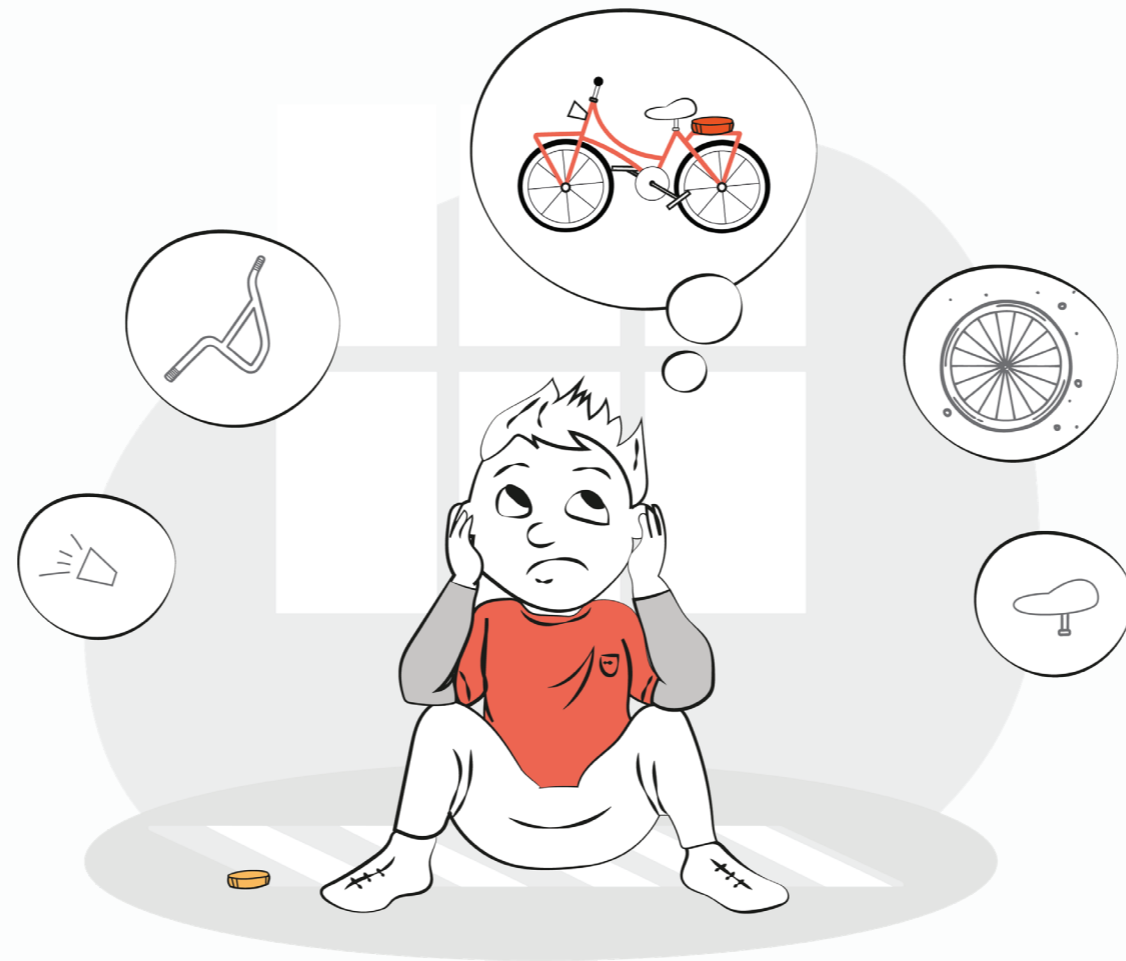
“תקנה לך
מה שתִּרְצֶה
ותאהב”

מר חסֵּךְן מְקַבֵּל מֵהוֹרָיו כֹּל שְׁבוּעַ
עֲשָׂרָה שְׁקָלִים בְּאִפְּן קְבוּעַ.

נְעֻצָב עַד מְאֹד מֵר חֲסָכָן הַיָּקָר:
בְּכֶסֶף הַזֶּה לֹא יִקְנֶה שׁוֹם דָּבָר.

יושב מֵר חֲסָכָן וְחוֹשֵׁב לוֹ בִּינְתִים:
"הַיִּתִּי רוֹצֶה לְקַנּוֹת אוֹפְנִים,
אֲבָל בְּעֶשְׂרָה שְׁקָלִים
בְּקִשִּׁי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל גִּלְגָּלִים."

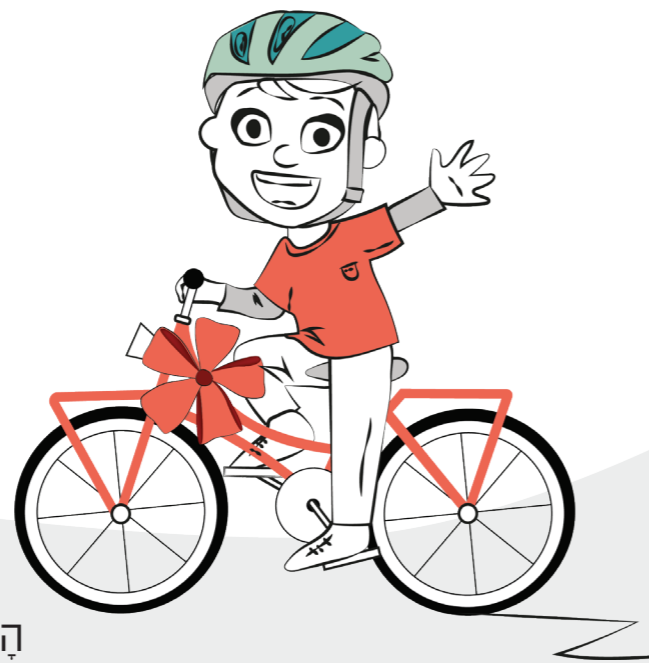

לתוכה כל שבוע אוכל להכניס
עשרה שקלים - את דמי הכיס.
אפתח אותה בעוד שנה,
אופנים אקנה לעצמי מתנה."

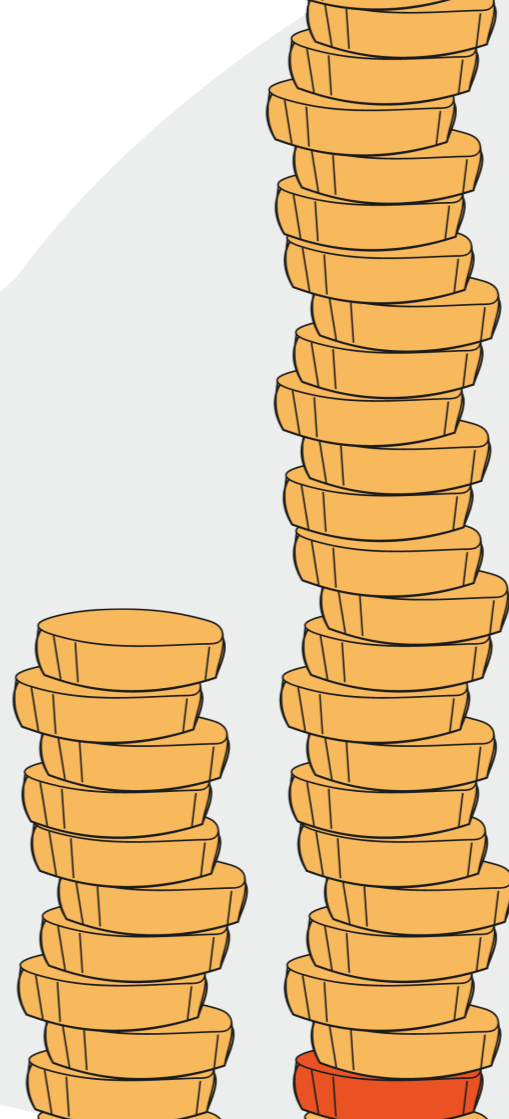

הוא ישב וחשב ומצא לו פתרון:
הניח קפסה קטנה בארון.
חרץ בה חריץ ושלשל המטבע,
אמר:

"עכשיו אני יודע"

הלך עם אביו לקנות אופניים,
 ואיש לא היה מאשר מן השנים.
 כך מר חסכן הביתה רכב
 גאה ושמח על זוג אופניים.

כעבור שנה את הקפסה הוא פתח,
 חמשים מטבעות מתוכה הוא לקח.
 ספר אותם כמו שעושים הגדולים,
 וגלה: חמש מאות שקלים!

גם מר בזבזן קבל כל שבוע
עשרה שקלים באפן קבוע,
כדי שיקנה לו כל מה שירצה,
והעקר שיהיה מרצה.

מַר בִּזְבֵּזֵן חִי אֶת הַרְגֵעַ

מר בזבזן מאד אוהב
לשחק במשחקי מחשב.
הוא חלם לקנות לו משחק די חדיש
בחנות, הנמצאת מעבר לכביש.

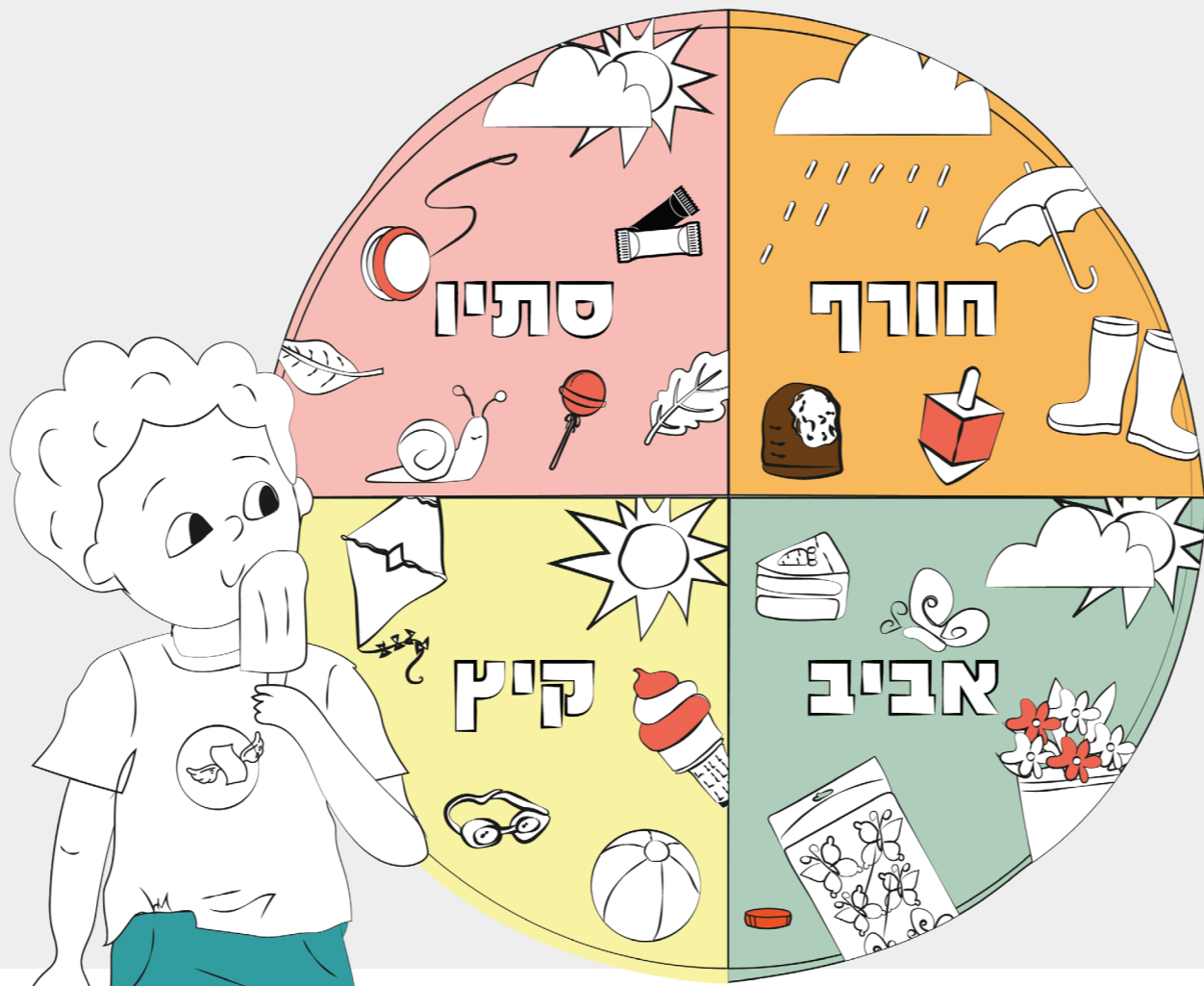
אבל כמו מר חסכן גם הוא לא יכול
לקנות דבר שוה, גדול.

עשרה שקלים יספיקו לארטיק,
כמה סכריות ואולי איזה מסטיק,
אך לקנות דברים חשובים וגדולים
בכסף הזה - לא יכולים.

לקח בזבזן את עשרת שקליו
וקנה כל שבוע את מה שאהב.

לפעמים גם כשלא התחשק לו דבר
קנה משהו - והכסף נגמר.

עברו הימים, עוד שבוע חלף,
ושוב הוא קבל את עשרת שקליו.

חלפה לה שנה,
בזבזן כר המשיק,
קנה וקנה לו גם בלי שצריך;
טעם שוקולד וגלידה הוא לקק,
אך משחק המחשב רק התרחק.

לאותה הקפסה שבתוך הארון
קוראים אנשים קֶפֶת חֶסְכוֹן.
ומי שחוסך בקפה מעכשיו
יקנה בעתיד את מה שיאהב.

אלו הצליח מר בזבזן
לחסך מכספו, ולו חלק קטן,
היה מדי פעם קונה לו ממתק,
אבל את רב הכסף חוסך למשקה,
אז כמו מר חסכן היה יכול
לרכש לו את מה שחלם בגדול.

כואב נתרן עם הילדים:

בעקבות מר חסכן ומר בזבזן נתרן יחד עם הילדים איך קובעים סדרי עדיפויות, ומתכננים חיסכון לשם הגשמת מטרות בתקציב מוגבל.

שוחחו עם הילדים שלכם על היתרונות והחסרונות בגישה של מר חסכן ושל מר בזבזן.

שאלו את הילדים כמו מי מהדמויות הם חושבים שנהגו עד היום, או עם מי מהן הם מזדהים יותר. הסבירו להם את הדרך השלישית שאפשר לבחור בה, דרך האמצע - חיסכון למטרות גדולות עתידיות בצד הקצאת מעט כסף להנאות בהווה.

כדי להפוך את השיחה למעשית, הגדירו בה את סכום דמי הכיס ואת תדירות הענקתו (חודש/שבוע).

שאלו את הילדים:

- מה היו רוצים לקנות בשנה הקרובה?
- איזה חלק מסכום הכסף שהם יקבלו מדמי הכיס היו רוצים להקדיש למטרות גדולות, ולכן יצטרכו לחסוך אותו? ואיזה חלק יוקצה להנאות רגעיות?

לאחר השיחה קבעו עם הילדים את מקום הפקדתם של כספי החיסכון למשל קופת חיסכון במגירה; לחלופין יוכלו לקבוע סכום כסף חודשי/שבועי שיצטבר אצלכם לשם מטרות גדולות וסכום שיחזיקו אצלם, בארנק נגיש, למטרות רגעיות.

סיכום מרכזי?

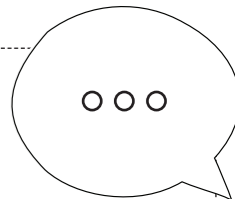
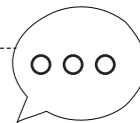
נשוחח עם הילדים בנושא דמי הכיס ונגדיר:

סכום קבוע לדמי הכיס

סדרי עדיפויות וחלוקה של הכספים - חלק לבילוי רגעי וחלק לחיסכון לשם מטרות עתידיות

מטרות עתידיות שהיו רוצים להגשים

זכרו, התנהלות כזאת החל מגיל צעיר מעודדת הסתכלות רחבה, מניעה לעשייה וכמובן מאפשרת לילדים עצמאות.

רגע של חינוך פיננסי:

שוחחו עם הילדים על הסיפור והמסרים העליון:

תרגול ההתנהלות בעניין דמי הכיס חשוב מאוד כדי לסייע לילדים לחוות את האחריות הכלכלית כבר בסכומים קטנים - לתכנן, לקבוע סדרי עדיפויות, לפעול במסגרת תקציב מוגבל, לדחות סיפוקים ולחסוך. אם החלטתם לתת לילדים דמי כיס שימו לב לנקודות הבאות:

הגדרת התדירות של מתן דמי הכיס

ככל שהילדים קטנים יותר מומלצת תדירות גבוהה יותר. מוטב לתת אחת לשבוע סכום קטן, וכשהילדים גדלים לעבור למתכונת חודשית.

סכום מתאים לגיל

מחקרים מראים שמומלץ להתחיל במתן דמי כיס סביב גיל 7. הסכום ההתחלתי יכול להיות סמלי ולגדול מעט בכל שנה; זאת עד לסכום הנוח להורים במסגרת התקציב החודשי של המשפחה ובהלימה למספר הילדים ולמטרות השימוש בדמי הכיס.

שיח פתוח

אחת לתקופה, בזמן קביעת גובה דמי הכיס, ניתן לנהל שיח פתוח על מטרותיהם, ולהגדיר בבירור למה הם משמשים ולמה לא. לדוגמה - על קניית הבגדים אחראים ההורים, אבל אם יש בגד שהילדים חושקים בו מאוד מותר להם להשקיע מדמי הכיס בקנייתו.

אפשרו לילדים עצמאות בבחירות שלהם.

זכרו! הצרכים והרצונות הם של הילדים, כל עוד אין בעיה מוסרית וערכית במטרה שלשמה הם משתמשים בדמי הכיס. הימנעו מביקורת על התנהלותם. במקרה הצורך ניתן לשאול ולעורר שיח על ההוצאה, אך לא מעמדה שיפוטית.

גם אם החלטתם שילדיכם צעירים מכדי לקבל דמי כיס - כדאי לתת להם ארנק קטן ומדי פעם להעניק להם שקלים אחדים - כדי שיתנסו בחוויה של קניית פריטים קטנים.

כסף קטן

סדרת ספרוני חינוך פיננסי לילדים

בנק ישראל

הסדרה "כסף קטן" בהוצאת בנק ישראל נועדה ללמד את הילדים מושגים ועקרונות ראשוניים הקשורים להתנהלות נבונה עם כסף. הסדרה כוללת מספר ספרונים, המותאמים לגילאים הצעירים (חמש עד עשר). כל ספרון עוסק בנושא אחר מתחום החינוך הפיננסי: עידוד לחיסכון, התנהלות צרכנית נבונה, שימוש באמצעי תשלום ותולדות המטבע.

מר חסכן ומר בזבזן יסייעו להסביר לילדים את חשיבות החיסכון לעתיד - איך לחסוך כסף כדי להשיג את המטרות שלנו, מדוע חשוב לדחות סיפוקים, וכיצד להימנע מהוצאות מיותרות.

מר חסכן חלם לקנות לעצמו אופניים. מר בזבזן רצה לקנות משחק מחשב משוכלל. מי מהם יצליח להשיג את מטרותו?

